احمد خرم، نام ناآشـــنایی نیست. قطعا همه مدیران تأثیرگذار اجرائی، کارشناسان و صاحب‌نظران و بسیاری از شهروندان او را می‌شناسند و بارها نام او را شـــنیده‌اند. ترجیع‌بند همه این شـــنیده‌ها نیز کارآمدی احمد خرم در مدیریت اســـت. به طور قطع در اقتصاد ایران یا در بوروکراسی پیچیده و فرایند امور اجرائی کشور تبدیل‌شدن یک مدیر به یک برند کار آسانی نیست، اما احمد خرم با همه موانع سیاسی و غیرسیاسی و چاله‌هایی که تضادهای سیاســـت در ایران حفر می‌کند، توانســـت در قاب یک برند بنشیند. دیروز، ۲۴ بهمن‌ماه نیز به پاس این نام آشـــنا و برای تثبیت تجربیات احمد خرم در فرایند توســـعه ایرانی، مراسم بزرگداشتی برای او برگزار شد. در بزرگداشـــت وزیر اسبق راه و ترابری و از چهره‌های تأثیرگذار در امور عمرانی و مهندسی کشور، علاوه بر سخنرانی چهره‌های برجسته علمی و سیاسی کشور، از کتاب ایشان نیز رونمایی شد. زمان برگزاری این مراسم نیز مصادف با شب تولد او بود. برگزارکنندگان این مراســـم از چند روز پیش اعلام کردند که آیین نکوداشـــت احمد خرم، فرصتی خواهد بود تا به واسطه آن «اصالت و جوانمردی، ســـابقه مبارزاتی در جهت آزادی و استقلال کشور، شـــجاعت و صراحت لهجه در بیان واقعیات و نیاز و مصلحت کشور، همت عالی در راستای توسعه همه‌جانبه، ســـلیقه و زیبایی‌شناسی برای ارائه تصویر جذاب از هندسه و معماری، سلامت و پاک‌دستی در عرصه مدیریت و لطافت و لبخند فراوان او در رفتار سازمانی» یادآوری شود و مورد تجلیل قرار گیرد. در کنار این مراسم گروهی از همراهان او و دست‌اندرکاران امور اجرائی کشور نیز به پاس نام نیک احمد خرم در فضای مجازی و در رســـانه‌های مختلف، مطالبی را در تحلیل شیوه مدیریت او و بازگویی خاطراتش منتشر کردند. «شرق» نیز برخی از این مطالب را منتشر می‌کند تا به سهم خود در نکوداشت مدیران توسعه‌ساز گامی ماندگار بردارد.

میرطاهر موسوی، نماینده کرج در دوره ششم مجلس:

مدیری هوشمند، با اخلاق و عملگرا

پاسداشت خدمات و توانایی‌های نیروی انسانی جامعه و به‌ویژه انسان‌های خلاق و تأثیرگذار، از ضروریات و مقدمات توسعه کشور است. ازجمله امتیازات جناب مهندس خرم این اســـت که از معدود مدیران کشور هستند که رده‌های مدیریتی را در اصطلاح از سربازی تا ژنرالی با اتکا بر خویش و البته لطف الهی، فارغ از رانت و روابط طی کرده‌اند. مهندس خرم، مدیری هوشـــمند، اخلاقی، عمل‌گرا و مسئله حل‌کن هستند نه مسئله‌گوی صرف. در دوره تصدی وزارت راه، ایشان علی‌رغم اقدامات مفید و جسارت‌های ارزشمند مدیریتی، بیشترین ناسپاســـی را در مجلس هفتم متحمل و کشور از وجود وزیری مقتدر محروم شد. خوشحالیم که کشور می‌تواند کماکان از افکار بلند ایشان بهره‌مند باشد. آرزوی طول عمر باعزت افزون برای مهندس خرم ارجمند دارم.

محمد ستاری‌فر:

سرمایه‌ای ارزشمند برای ایران

مهندس احمد خرم را حســـب دانش، تخصص، خردمندی، تعلق‌خاطر به ســـربلندی کشـــور و مردم، پاکدســـتی، صـــدق و صفا، ازخودگذشـــتگی، ارزش‌مـــداری و... که طـــی چند دهه خدمـــت در مســـئولیت‌های خطیر و گســـترده‌ای که در کشور در فکر، اندیشه، عمل و خدمت از خود داشتند، باید یک ســـرمایه باارزش برای ایران قلمداد کرد. او عاشـــق این مزر و بوم است و ســـربلندی آن را همیشـــه در ذهن، روح و روان خود داشته و دارد. وی انجام وظایف در مقام‌های استانداری‌های خوزستان، هرمزگان، همدان و وزارت راه و ترابری و... را برای خود افتخاری در خدمت به این سرزمین می‌داند. باید او را پاسداشت و تکریم کرد و به خدمات او تعظیم کرد. احمد خرم، سرمایه‌ای اســـت که باید ایرانیان او را بیشتر بشناســـند و پاسداشت این سرمایه انسانی گرانبها را به‌عنوان یک ذخیره انسانی برای رشد، توسعه و سربلندی ایران در سر داشته باشند. در ســـال‌های ۸۰ تا ۸۳ بنا بر رسالتی که در سازمان برنامه برای خود و همکاران قائل بودیم و تعامل بســـیار ویژه‌ای که جناب مهندس احمد خرم با سازمان برنامه ایجاد کرده بودند، اهمیت ویژه به پیشران توسعه کشـــور، یعنی توجه همه‌جانبه به حوزه راه و ترابری و حمل‌ونقل کشـــور و توجه به ارتقای جایگاه کشـــور در منزلتگاه منطقه‌ای و جهانی‌شدن از طریق اهتمام ویژه به کریدورهای شـــمال به جنوب و شرق به غرب و... در سرلوحه کارهای ســـازمان برنامه و دولت قرار گرفت. بر اساس این تعامل همه‌جانبه بین وزارت راه و ســـازمان برنامه بود که اعتبـــارات بخش وزارت راه و ترابری طی سه ســـال چند برابر افزایش پیدا کرد. ازجمله اعتبار فرودگاه امام از سه میلیارد تومان در ســـال، فقط در نیمه دوم ســـال ۸۰ به بیش از صد میلیارد تومان رســـید و در ســـال‌های بعد، تزریق چندصد میلیارد تومان و انجام کار عملیاتی همه‌جانبه موجب افتتاح فاز اول آن در سال ۸۳ شد. نقش مهندس خرم در این کار و افتتاح فاز اول و تلاش برای راه‌اندازی فازهای دوم و ســـوم بسیار ستودنی است. مهندس خرم عزیز، علاوه بر ویژگی‌های تحسین‌برانگیز فکری، تخصصی، اجرائی و عملیاتی که دارا بودند، ویژگی دیگری نیز داشتند و آن برخورداری از اخلاق بســـیار حسنه در تعامل‌ها و بردباری قابل تحسین در میدان‌های سخت و بعضا آزاردهنده بود. شوخ‌طبعی‌های ایشان در دولت نهم در بســـیاری مواقع، خصوصـــا در زمان‌های دلتنگی و خســـتگی، حکم پادزهری را داشـــت که ناامیدی‌ها را به شادی و حرکت و امید تبدیل می‌کرد. نمی‌توان از ارزش‌هایی که ســـرمایه بـــاارزش و گرانقدری همچون مهندس احمد خرم برای کشـــور داشت، در این نوشـــته کوتاه قدردانی کرد. برای او و خانواده‌اش سلامتی و همه نیکی‌ها، شادی‌ها، خوبی‌ها و سربلندی‌ها را توأم با آرامش و آسایش آرزومندم.

علیرضا غلامی:

خرم برای ماندن تن به هرکاری نداد

آقای مهندس محمدرضا باهنر بنا بر ملاحظاتی، بانی تشـــکیل جلسه‌ای بین آقای مهندس خرم و تعدادی از نمایندگان فعال برای اســـتیضاح ایشـــان (نظیر الیاس نادران، محمد دهقان و...) شد. اینجانب در جلسه مذکور توفیق حضور داشـــتم. در آن جلسه از نزدیک شاهد آن بودم که آقای مهندس خرم برای تداوم حضورش در پست وزارت حاضر نیست به اصول اعتقادی بی‌اعتنا باشد. دیدم که حاضر نیست برای ماندنش دست به توافقی بزند که به حرمت یکی از همکارانش لطمه وارد شـــود. دیدم که در مســـیر پایبندی به ارزش‌ها، نگران محدودیت‌ها و مضایقی که بعد از دوران وزارت برایش ایجاد خواهند کرد، نیست. دیدم که آرزوی مشاهده یک سر سوزن نرمش را به دل نمایندگان مخالف حاضر در جلســـه گذاشت و هیچ‌یک از خواسته‌های به‌ظاهر کوچک ولی ناروای مطرح‌شـــده را نپذیرفت. دیدم که با چه شجاعت و استدلال فنی، مدیریتی، قانونی و... پاسخ تمام اعتراضات و اشکالات را با صراحت بیان کرد.

عرب‌زاده:

خاطره‌خوانی از زبان خرم

آنچـــه بیش از همه در خاطرات خـــود از جناب مهندس خرم به یاد دارم، خدمت بزرگ ایشان در اتمام فاز یک فرودگاه بین‌المللی امام خمینی و افتتاح پروازهای این فرودگاه اســـت. البته متأسفانه تلاش مهندس خرم برای شروع عملیـــات فازهـــای بعدی این فرودگاه در زمان ایشـــان به فرجام نرســـید و با استیضاح سیاسی و برکناری ایشان و تأخیر در اجرای فازهای بعدی این پروژه، فرصت بزرگی از کشور گرفت و فرودگاه امارات به‌عنوان هاب منطقه، جایگزین فرودگاه امام خمینی شد. به همین بهانه، بخش‌هایی از مصاحبه ایشان درباره جریانـــات و حوادث عجیب و غریب افتتاحیه این فرودگاه و جریانات بعدی را تقدیم می‌کنم.

■ ماجرای افتتاح فرودگاه امام چرا این‌قدر پیچیده شـــد؟ چرا از پروژه‌ای که باید افتخار یک ملت باشد، این‌همه خاطره تلخ به‌جا مانده است؟

قصه فرودگاه امام طولانی و دلایل زمین‌گیرکردن آن بســـیار بود. نخســـتین مســـئله ما با بخشـــی از نهاد بزرگی بود که برای ما چالش درست می‌کرد. آنها از من خواسته بودند دو هزار هکتار از زمین‌های فرودگاه را رایگان در اختیارشان بگذارم که در آن پایگاه هوایی تأسیس کنند. من با این درخواست مخالفت کردم.

■ برای این مخالفت چه دلیلی ارائه کردید؟

امریه‌ای که فرماندهی کل قوا صادر کرده بودند؛ فرودگاه امام، یک فرودگاه غیرنظامی است. ما اصلا حق نداشتیم پایگاه نظامی در این فرودگاه راه‌اندازی کنیم.

■ از روز افتتاح فرودگاه برایمان بگوییـــد. جایی گفته بودید که هر بلایی می‌شد در آن روز سر شما آوردند. آن روز به شما چه گذشت؟

صبح روز افتتاح فرودگاه، هواپیمای اماراتی آمد. آقایان که احساس خطر کرده بودنـــد، باند فرودگاه را با لندکروز و... مســـدود کـــرده بودند. هواپیمای اماراتی دو، ســـه دور در آسمان فرودگاه زد، اما نتوانست بنشیند. من خودم در برج مراقبت فرودگاه بودم. رفتم خواهش و تمنا کردم. گفتم آبروی ملی‌مان می‌رود. آن‌قدر گفتم تا راضی شـــدند. باند را تخلیه کردند و هواپیما نشست. حالا هواپیما می‌خواست به سمت پارکینگ برود، راهش را از جلو بسته بودند. دوباره به التماس افتادیم. گفتیم هواپیما اماراتی اســـت، آبروی‌مان در سطح بین‌المللی می‌رود. بعد از نیم‌ساعت خواهش و تمنا راه ورود به پارکینگ باز شد. ماجرا اینجا تمام نشد؛ بعد از این عده‌ای به درِ خروجی هواپیما چسبیدند و نگذاشـــتند مســـافران پیاده شـــوند و دوباره این من بودم و ۲۰ دقیقه دیگر خواهش و تمنا.

■ عصر آن روز چه شد؟

قرار بود هواپیمای جمهوری اســـلامی از دوبی به تهران بیاید. هواپیما به فرودگاه که رسید، یک فانتوم و یک میگ ۲۹ بالای سر این هواپیما رفتند. من در بـــرج مراقبت بودم. خلبان با من تماس گرفت و گفت جنگنده‌ها به من اعلام کردنـــد اگر ۳۰ ثانیه دیگر به پرواز ادامه دهی، شـــلیک می‌کنیم. چه کنم؟ به خلبان گفتم برود اصفهان و در فرودگاه آنجا فرود بیاید. دو هواپیمای نظامی هم تا اصفهان این هواپیما را اسکورت کردند. این داستان بی‌پایان کسانی است که قصد دارنـــد بدون باج‌دهی به اصحاب قدرت، به خدمت کشـــور و مردم درآیند.

قارونی نیک:

پاکدست و خوش‌فکر

خداوند مهندس خرم را حفظ کند و به ایشان سلامتی عنایت فرماید. یکی از خوش‌فکرترین و پاکدست‌ترین مدیرانی است که تاکنون دیده‌ام. خاطره‌ای از ایشـــان در روز افتتاح تونل بازسازی‌شده کندوان در زمستان ۸۱ به یاد دارم. بنده در آن زمان معاون ایشان و رئیس مرکز تحقیقات و آموزش بودم. ایشان به خاطر کف‌سازی بتنی که به نظرشان خوب اجرا نشده بود، حاضر به افتتاح نبودنـــد. با اصرار پلیس راه و پیمانکار، ایشـــان گفتند باید خودم امتحان کنم. یک نیســـان آبی عبوری را متوقف کردند و خودشان به‌عنوان راننده و بنده در رکاب ایشان سوار شدیم و یک بار تا انتهای تونل رفت و برگشت رانندگی کردند و در حـــال حرکت به کارهـــای خوبی که در تونل انجام شـــده بود و البته به تکان‌هایی که ماشین داشت، اشاره می‌کردند و زیر لب چیزهایی می‌گفتند که حاکی از عدم رضایت‌شان فقط از کف‌سازی راه بود. در نهایت با اصرار پلیس راه و اعلام خطرات عبور ماشـــین‌ها از گردنـــه برف‌گیر، با توجه به اینکه بقیه عملیات بازســـازی تونل به نحو مطلوبی انجام شـــده بود، بالاخره با سلام و صلوات نیوجرسی‌های جلوی تونل را برداشتند و صف طویل ماشین‌هایی که منتظر عبور از تونل بودند با تشکر از ایشان و پلیس راه به داخل تونل هدایت شـــدند و ایشان از مســـئولان وقت وزارت راه قول گرفتند مسئله بتن کف را با لایه‌ای از آسفالت پلیمری در تابستان آینده ترمیم کنند. خداوند به ایشان عمر باعزت عنایت کند.

سیدشهاب‌الدین چاوشی

خرم، مصداقی از یک رجل سیاسی و مذهبی

بدون تعارف باید گفت احمد خرم یکی از مدیران شایسته و در تراز میهن اســـلامی است. سوابق درخشـــان مبارزاتی و رفتارهای آمیخته به حکمت و مدارای او زبانزد خاص و عام اســـت. بیشـــتر هم‌دوره‌ای‌های دانشگاه او را پیش‌کســـوت و مرشـــد خود می‌داننـــد. در دوره‌ای که افتخار شـــاگردی ایشـــان را در بوشـــهر داشـــتم، از او درس‌های اخلاقی زیادی آموختم. او با آیات قرآن و کلام ائمه و نهج‌البلاغه آشـــنایی عمیقی داشـــت. روزی یکی از نماینـــدگان مجلـــس به اینجانب که در شـــهرهای قلمروی مســـئولیت مهندس خرم فرماندار بودم، در مجلس در نطق پیش از دســـتور اتهامات ناروایی را منســـوب کرد و مخالفان را علیه من بســـیج کـــرده بود. وقتی به دادســـرای عمومی تهران با توصیه ایشـــان و معاون پارلمانی وقت وزارت کشور شـــکایت و پیگیری مســـتمر کردم، دادســـرا نماینده ذی‌نفوذ مذکور را که ســـال‌ها در کســـوت قضاوت بود و عضو کمیسیون حقوقی مجلس، مکرر احضار و تهدید به جلب کرد که با توصیه مؤکد رئیس وقت مجلس، مرحوم هاشمی‌رفســـنجانی که رضوان خدا بر او باد، مقرر شـــد در دادسرا حاضر و پاسخ‌گو باشد. در این میان، برخی نمایندگان و علما وساطت کردند و جلســـه‌ای تشکیل دادند تا شـــکایت پس گرفته شـــود و حرمت نماینده